

SOSYALİST CUMHURİYET PARTİSİ TÜZÜK

1. **Ad ve Nitelik** Sosyalist Cumhuriyet Partisi, Türkiye işçi sınıfının, köy ve kent emekçilerinin ve sosyalist aydınların öncü partisidir. Kısaltılmış adı SCP'dir. Merkezi Ankara'dadır. Parti'nin amblemi, kırmızı zemin üzerine beyaz yıldızdır. Parti'nin bayrağı kırmızı zemin üzerine beyaz yıldızdır.
2. **Kuruluş ve Tarihsel Miras** Sosyalist Cumhuriyet Partisi, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde emperyalizme karşı ilk kurtuluş savaşını veren Türkiye halkının kurtuluş savaşı iradesi ile yola çıktığı tarih olan 19 Mayıs 1919 tarihini, kuruluş günü olarak kabul eder. Partimiz, yüzyılı aşan işçi – köylü ve gençlik hareketinin ve 1919'lardan bugüne uzanan Bilimsel Sosyalist hareketin emekçi kitleleri seferber etme mücadelesinde yarattığı ideolojik ve örgütsel birikimin devamı ve mirasçısıdır. SCP, emekçi sınıfların bütün öncülerini ve sosyalistleri, bu tarihsel miras temelinde birleştirir.
3. **Örgütlenmenin Temel İlkesi** Sosyalist Cumhuriyet Partisi'nin temel örgütlenme ilkesi, demokratik merkezîyetçiliktir.
4. **Demokrasi** Üyelere inisiyatif, açıklık ve farklı görüşlere ifade özgürlüğü, parti içi demokrasinin ana unsurlarıdır. Sosyalist Cumhuriyet Partisi, demokratik yapısını, organlarının ve üyelerinin emekçi ahlak ve karakterine dayandırır. Bu organların ve delegelerin bileşiminde kadınların ve gençlerin ağırlıklı olarak bulunmasına özel önem verilir. Parti içinde canlı bir düşünce hayatı gerçekleştirmek, bütün yönetici organların ve üyelerin görevidir. Yönetim kurulları, çeşitli Parti görevleri için oluşturulan kurullar ve Parti'nin seçimlerde göstereceği adaylar, ilke olarak seçimlerle belirlenir. Bütün yönetim organları, politikalarını oluştururken ve önemli kararlar alırken, yönettikleri örgütün üyelerinin ve bulundukları yerin emekçi kitlelerinin katılımını sağlarlar, bu amaçla danışma toplantıları düzenlerler. Parti'nin herhangi bir örgütünün üyelerinin beşte birinin imzalı önergesi ile de danışma toplantısı yapılır. Bütün organ kararlarına karşı, ilgili organ veya üye bir üst organa itiraz edebilir. Sosyalist Cumhuriyet Partisi'nin hiçbir uygulaması ve hiçbir yöneticisi eleştiri dışı kalmaz. Eleştiri ve özeleştirin amacı, Parti'nin teorik ve siyasal olgunluğunu geliştirmek, mücadele gücünü yükseltmek ve birliğini sağlamlaştırmaktır.
5. **Merkezîyetçilik** Kararların uygulanmasında ve görevlerin yerine getirilmesinde, azınlık çoğunluğa, alt kademeler üst kademelere, bütün Parti, Merkez Karar Kurulu'na uyar. Üst kademeler, Parti kararlarının uygulanmasında denetleme ile görevlidir. Alt kademeler, üst kademelere rapor vermekle sorumludurlar. Bu raporlarda, örgüt çalışmasının olumlu ve olumsuz yönleri açık bir şekilde belirtilir, çözüm yolları tartışılır. Üst kademeler, raporları inceleyerek değerlendirir ve cevaplar.

6. **Üyelere ve Alt Organlara İnisiyatif** Merkez organlar ve üst birimler, üyelere ve alt birimlere geniş inisiyatif verir, onları Parti'nin yönetimine ve genel olarak Parti yaşamına en etkin ve yaratıcı biçimde katılmaya özendirir; bu amaçla gerekli mekanizmaları kurar ve geliştirir.
7. **Parti İçi Açıklık** Parti'nin ideolojik ve siyasal yaşamı, Parti içindeki tartışmalar ve yönetim organlarının karar süreçleri, üye kitlesine açıktır. Görüş ayrılıkları, yeni öneriler ve tartışmalar, Parti üyelerinden ve alt birimlerden gizlenemez. Parti yönetim organları, açıklığın pratikte işlemesi için gerekli iletişim önlemlerini alır. Sosyalist Cumhuriyet Partisi'nde teoriye, programa ve siyasete ilişkin sorunlar, açık tartışma ve açık ideolojik mücadele yöntemi ile çözülür. Parti üyelerinin düşünce ve görüşlerini açıklamak amacıyla Parti yayın organlarını, duyuru panolarını kullanmaları, tartışma toplantıları düzenlemeleri en doğal haklarıdır. Sosyalist Cumhuriyet Partisi'nin gelir ve giderleri, kitlelerin ve üyelerin denetimine açıktır. Her kademedeki Parti yöneticileri, milletvekilleri, belediye başkanları, belediye meclis üyeleri ve il genel meclisi üyeleri; seçildikleri ve görevi bıraktıkları ilk hafta içinde mal beyanında bulunurlar.
8. **Parti İçi Düşünce Hayatı** Sosyalist Cumhuriyet Partisi, üyeleri içindeki çeşitli eğilimleri kucaklayan teorisi ve programı çerçevesinde, Parti'de farklı görüşlerin varlığını bir gerçeklik olarak görür. Parti içindeki farklı görüşler teorik insanın motorudur. Bütün parti üyelerinin, topluma karşı, programı ve temel siyasetleri savunma sorumlulukları vardır. Bununla birlikte, programın değişmesini önermek ve gerekçelerini açıklamak her üyenin hakkıdır. Birbirine yakın görüşte olan üyeler, toplantılar yapabilir, seçimlerde birlikte liste çıkarabilir. Ancak bu toplantılar Parti'den gizli ve kapalı yapılamaz. Bu toplantılarda bağlayıcı kararlar alınamaz ve Parti içinde ikinci bir disiplin kurulamaz. Parti dışında herhangi bir örgütsel merkezden talimat alınamaz.
9. **Üyelik** Parti'nin program ve tüzüğünü benimseyen, Parti temel örgütlerinden birinde görev almayı ve Parti ödentisini düzenli olarak ödemeyi kabul eden herkes Parti'ye üye olabilir.
10. **Üye Ödentisi** Aylık üye ödentisi, net asgari ücretin en az yüzde biri'dir.
11. **Üye Olmak** Parti'nin bütün örgütlerine üyelik için başvurulabilir. Ve Parti'nin bütün örgütleri uygun buldukları yurttaşlara üyelik önerisinde bulunurlar. Üyelik için başvuranlar aday üye olarak kaydedilir. Aday üyelik süresi 6 aydır. Aday üyeler bu süre içinde asıl üye hak ve yükümlülüklerini taşırlar, yalnız seçme ve seçilme hakkını kullanamazlar. Aday üyenin bağlı olduğu örgüt, asıl üyeliğe kabul konusunda 6 ay içinde karar vermek zorundadır. Bu yetki 6 ay dolmadan kullanılabilir. 6 ay içinde karar verilmemesi halinde, aday üyelik kendiliğinden asıl üyeliğe dönüşür. Üyelik başvuruları reddedilen aday üyeler, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bir üst organa itirazda bulunabilirler. Üst organın vereceği karar kesindir.

12. **Üyenin Görevleri** Parti programını ve politikalarını yaymak, kitlelere önderlik etmek, bir temel örgütte çalışmak, parti ödentisini düzenli vermek, tek başına kaldığı zaman bile bir organ gibi davranmak, üye kazanmak, aktif olarak çalışmak, Parti yönetimine ve kararlara katılmak, emekçi halkla aynı kaderi paylaşmak, sade yaşamayı bir hayat felsefesi olarak kabul etmek üyelerin görevidir. Üyeler yönetim kurullarına öneride bulunma, önemli kararlarla ilgili toplantılar isteme, en üst organlara kadar şikâyetle bulunma haklarına sahiptir.
13. **Aynı Anda Birden Çok Örgüte Üye Olunamaz** Hiçbir üye Parti'nin birden çok örgütüne aynı anda kayıtlı olamaz. Bu durumda en son kayıt geçerlidir. Eski kayıtlar silinir. İkametgâhından ayrılan üye, ayrıldığı ve taşındığı yeri kayıtlı olduğu ilçe örgütüne bildirir. Temel örgüt, yer değiştiren üyenin kaydını, kendi ilçe örgütü aracılığıyla gittiği yerin ilçe örgütüne ulaştırır.
14. **Üyelikten Çekilmek** Dilediğinde üyelikten çekilmek, kişinin hakkıdır. Üyelikten çekilme isteği, bağlı bulunulan ilçe başkanlığına yazılı olarak bildirilir. Üyenin çekildiği il başkanlığına ve İl Başkanlığınca da Genel Sekretere 15 gün içerisinde bildirilir.
15. **Örgüt** Parti örgütü; merkez organları, il, ilçe ve belde örgütleri, köy ve mahalle temsilcilikleri, TBMM Parti grubu, il genel meclisi grupları ve belediye meclisi grupları ile temel örgütler, kol ve yan kuruluşlardan oluşur. A) Merkez organları a) Genel Kongre c) Merkez Karar Kurulu c) Genel Başkan d) Başkanlık Kurulu e) Merkez Disiplin Kurulu f) Parti Meclisi B) İl, İlçe ve Belde Örgütleri a) İl, İlçe ve Belde Kongreleri b) İl ve İlçe Başkanları ile Yönetim Kurulları c) Belde Örgütleri d) İl Disiplin Kurulları C) Temel Örgütler D) Parti Grupları a) TBMM Grubu Genel Kurulu b) TBMM Grubu Yönetim Kurulu c) TBMM Grubu Disiplin Kurulu d) İl Genel Meclisi Parti Grupları e) Belediye Meclisleri Parti Gruplarıdır. E) Kollar, Temsilcilik ve Yan Kuruluşlar a) Gençlik kolu b) Kadın Kolu c) Kültür ve Sanat Kolu d) Bilim Kolu e) Yurtdışı Temsilcilikleri f. Köy ve Mahalle Temsilcilikleri
16. **Genel Kongre** Parti'nin en yüksek organı, Genel Kongresi'dir. Genel Kongre, seçilmiş üyeler ile doğal üyelerden oluşur. Genel Kongre'nin seçilmiş delegeleri, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olamaz. Bu nedenle Merkez Karar Kurulu, her kongre öncesi hazırlayacağı Kongreler Yönetmeliği ile, Parti üyelerinin sayısını göz önüne alarak, delegelerin kaç üyeyi temsilen seçileceğini belirler. Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile, üyeliği devam eden Parti Kurucuları ile Parti üyesi Bakanlar ve Milletvekilleri, Genel Kongre'nin doğal üyeleridir. Parti Kurucularının sayısı, Genel Kongre'nin seçilmiş delegelerinin yüzde on beşinden çok ise toplanarak aralarında bu oranda üyeyi delege seçerler. Genel Kongre'nin olağan toplantıları iki yılda bir yapılır. Olağanüstü toplantılar, Genel Başkan'ın, Merkez Karar Kurulu'nun

kararıyla veya Genel Kongre delegelerinin en az beşte birinin yazılı istemi üzerine yapılır. Genel Kongre'yi toplantıya çağırmakla, Genel Başkan görevlidir. Merkez Karar Kurulu, toplumsal ve siyasal koşulları değerlendirerek zorunlu gördüğü durumlarda, ilçe ve il kongreleri ile Genel Kongre'yi ileri bir tarihe erteleyebilir. Karar üçte iki çoğunlukla alınır. Erteleme süresi 1 yılı geçmez. Parti Genel Başkanını seçmek, partinin Merkez Karar Kurulunu ve Merkez Disiplin Kurulunu gizli oyla seçmek, partinin tüzük ve programında değişiklik yapmak, partinin gelir-gider kesin hesabını kabul ve Merkez Karar Kurulunu ibra etmek veya kesin hesabı reddetmek, parti politika ve faaliyetlerine ilişkin temenni kararları veya bağlayıcı kararlar almak, partinin kapanması veya başka bir partiyle birleşmesine, partinin mallarının tasfiye veya intikaline karar vermek Genel Kongrenin yetkisindedir.

17.Genel Başkan Parti'yi Genel Başkan temsil eder. Genel Başkan, bütün Parti örgütünün başkanıdır. Parti'yi bağlayıcı demeçler vermeye, görüşmeler yapmaya, ilişkiler kurmaya, açıklamalarda bulunmaya yetkilidir. Genel Başkan, Parti yönetim organlarını, kurul ve komisyonları, görevlileri birlikte veya ayrı ayrı toplantıya çağırabilir, Parti çalışmalarının sağlıklı yürümesi için gerekli önlemleri alır. Parti örgütüne ve görevlilere gerekli gördüğü bildirimleri yapar, görev verir ve yetkili organların aldığı kararların uygulanmasını denetler. Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu'nun ve Başkanlık Kurulu'nun başkanıdır. Genel Başkan, Genel Kongre'de üye tamsayısının salt çoğunluğuyla ve gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınamazsa üçüncü turda en çok oy alan aday seçilmiş olur. Herhangi bir nedenle Genel Başkanlık görevinin boşalması halinde, Merkez Karar Kurulu kendi içinden Genel Başkan seçer, en geç kırk beş gün içinde Genel Kongreyi toplantıya çağırarak Genel Başkan seçimi yapılır.

18.Merkez Karar Kurulu Merkez Karar Kurulu, Genel Başkan ile Genel Kongre tarafından seçilen 30 asıl, 10 yedek üyeden oluşur. Merkez Karar Kurulu'ndaki boşalmalar genel kongrede aldıkları oy sırasıyla yedek üyelerce doldurulur. Merkez Karar Kurulu, Genel Kongre'den sonra en yetkili organdır. Program ve Tüzük çerçevesinde kongre kararları doğrultusunda Parti'nin ilke ve politikalarını belirler. Merkez Karar Kurulu, kendi içinden Genel Sekreterlik ile üç Genel Başkan Yardımcısını, Genel Saymanı ve beş Başkanlık Kurulu üyesini seçer. Parti politikalarını, siyasal eylem stratejilerini saptar. Bu politikaların halka ve kamuoyuna anlatılması ve benimsetilmesi için gerekli çalışmaları yapar, Parti'nin yürüteceği kampanyaları karara bağlar. Parti'nin, hükümetle ve diğer parti ve kuruluşlarla ilişkilerinin çerçevesini ve izlenecek yolu belirler. Genel ve yerel seçimlere katılıp katılmamayı, seçim bildirgesinin hazırlanmasını, tüzük hükümlerine uygun olarak adayların saptanma yöntemlerini kararlaştırır. Çalışma dönemine ilişkin Kongre'ye sunulacak raporu,

Kongre’de görüşülmesini istediği öneri ve karar tasarılarını hazırlar. Yıllık bütçeyi görüşür, karara bağlar, kesin hesabı onaylar. Parti’nin tüzel kişiliği ve birleşme konularında görüş belirler. Program ve tüzükte yapılması istenen değişiklik tasarılarını hazırlar, son biçimini verir ve Kongre’ye sunar. Yasa ve Tüzük ile Kongre’ye verilmiş yetkiler dışındaki tüm yetkileri kullanır. Merkez Karar Kurulu, Genel Başkan’ın onayıyla Genel Sekreter tarafından önceden bildirilen gündemle toplantıya çağırılır. İki Merkez Karar Kurulu toplantısı arasındaki süre üç ayı geçmez.

19. Başkanlık Kurulu Başkanlık Kurulu Genel Başkan ile Merkez Karar Kurulu’nun kendi arasından seçeceği Genel Sekreter, üç Genel Başkan Yardımcısı, Genel Sayman ve beş Başkanlık Kurulu üyesi olmak üzere, on bir üyeden oluşur. Başkanlık Kurulu, Parti’nin en üst yürütme organıdır. Başkanlık Kurulu’nun yetki ve görevleri Kongre ve Merkez Karar Kurulu kararlarını yerine getirir ve denetler. Parti programını, ilke ve politikaları duyurmak, yaymak ve benimsetmek için gerekli önlemleri alır ve girişimlerde bulunur. Parti’nin siyasal ve hukuki ilişkilerini düzenler. Araştırma, yayın, Parti içi eğitim çalışmalarını planlar, örgütler ve yönetir. Kongre ile ilgili gerekli hazırlıkları yapar, il ve ilçe kongrelerinin, delege seçimlerinin tüzüğe uygun gerçekleştirilmesini sağlar. Yıllık bütçeyi hazırlar. Merkez Karar Kurulu onayından sonra yürürlüğe sokarak uygular. Parti’nin uluslararası ilişkilerini düzenler ve sürdürür. Merkez Karar Kurulu’na sunulacak raporları, Kongre’ye sunulacak rapor ve karar tasarılarını hazırlar. Parti örgütünü yönetir, denetler, Parti’nin ve örgütlerin gelişip büyümesi ve güçlenmesi için gerekli önlemleri ve kararları alır. İki toplantı arasındaki süre bir ayı geçemez.

20. Parti Meclisi Parti Meclisi, Merkez Karar Kurulu’nun danışma organıdır. Genel Başkan, Merkez Karar Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyeleri, Partili milletvekilleri ve il başkanları Parti Meclisi’ni oluşturur. Merkez Karar Kurulu ya da Başkanlık Kurulunun gerekli gördüğü hallerde veya kendi inisiyatifiyle Genel Başkan, Parti Meclisi’ni toplar. Parti Meclisi gündemi en az bir hafta önceden ilgililere duyurulur.

21. Genel Sekreterlik Merkez Karar Kurulu ile Başkanlık Kurulu kararlarını uygular ve denetler, Merkez Karar Kurulu üyelerini bilgilendirir, resmi işlemlerde Genel Başkan’a vekâlet eder.

22. Genel Sayman Parti gelirlerinin toplanmasında, harcamaların yapılmasında gerekli projeleri hazırlamakla yükümlüdür. Parti’ye gelir kaynakları yaratır, harcamaların ihtiyaçlara uygun olmasını sağlar. Genel Sayman, gelir-gider, demirbaş defterlerinin ve kesin hesapların düzenli ve süresinde tutulmasını sağlamak için gerekli önlem ve denetimleri yapmaktan sorumludur.

23. Bilim, Sanat, Danışma, Araştırma Kurul ve Komisyonları Merkez Karar Kurulu ve Başkanlık Kurulu; belli konuların incelenmesi, siyasal, toplumsal, ekonomik, teknik ve bilimsel çalışmalar yapılması amacıyla

geçici ve sürekli bilim, araştırma, danışma, çeviri, kültür ve benzeri kurul ve komisyonları kurar; bu kurul ve komisyonlarda Parti üyelerinin yanı sıra, Partili olmayan bilim emekçilerini, öğretim üyelerini, uzmanları ve siyasetçileri görevlendirir. Merkez Karar Kurulu ve Başkanlık Kurulu, bu kurul ve komisyonların; çalışmalarını, rapor ve önerilerini sunmaları için kendi organ toplantılarına çağırabilir. Parti eğitim çalışmalarında, yayınlarında katkılarını isteyebilir.

24. İl Örgütü İl kongresi, iki yılda bir yapılır. İl kongresi, sayısı altı yüzü geçmeyen, ilçe kongrelerince seçilmiş delegelerden oluşur. O ilin Partili milletvekilleri ve belediye başkanı ile yönetim ve disiplin kurulları başkan ve üyeleri, il kongresinin doğal üyeleridir. İl yönetim kurulu, il başkanı ile birlikte yedi asıl üç yedek üyeden oluşur. İl yönetim kurulu kendi arasından bir sekreter, bir sayman seçer. İl başkanını, il yönetim kurulunu, il disiplin kurulunu ve genel kongre delegelerini il kongresi seçer. İl yönetim kurulları, Merkez Karar Kurulu, Başkanlık Kurulu ve kendi kongrelerinin talimatlarını uygular ve illerdeki Parti çalışmasına önderlik ederler. İl olağanüstü kongresi, il yönetim kurulu kararıyla veya bir önceki il kongresi delegelerinin veya Parti'nin il örgütü üyelerinin beşte birinin imzasıyla toplanır. Merkez Karar Kurulu, tüzük ve program ihlalleri ile kongre ve merkez organlarının kararlarının uygulanmaması hallerinde, il yönetim kurullarını feshedebilir. İl kongresine üç aydan az zaman kaldıysa fesih hakkı kullanılamaz. Fesih durumunda Merkez Karar Kurulu'na geçici yönetim kurulu atanır. Geçici yönetim kurulu kırk beş gün içinde olağanüstü il kongresini toplar ve yeni seçim yapılır. İl kongresi, en çok altı yüz delege ile toplanır. Üye sayısı 600'ü geçmeyen illerde bütün üyeler kongre delegesidir. Üye sayısının 600'ü geçmesi halinde, ilçe kongrelerinin seçeceği delegelerin üye sayısına oranı, il yönetim kurulu tarafından belirlenir.

25. İlçe Örgütü İlçe kongresi, Siyasi Partiler Yasasının öngördüğü usuller dahilinde seçilecek en çok dört yüz delegeden oluşur. Üye sayısının 400'ü aşmaması halinde kongre bütün üyelerin katılımıyla toplanır. İlçe kongresi öncesinde köy ve mahallelerdeki temel örgütler ilçe kongresine katılacak delegeleri seçerler. Bazı köy ve mahallelerdeki ilçe kongresine katılacak delegelerin seçimi, ilçe yönetim kurulunun kararıyla bu köy ya da mahalledeki üyelerin birleştirilmesi yoluyla yapılır. O ilçenin partili belediye başkanı ve o ilçeye bağlı diğer belediyelerin partili başkanları ile ilçe yönetim kurulu üyeleri ilçe kongresinin doğal delegesidir. Büyükşehir belediye başkanları dışındaki partili il belediye başkanı ve o merkez ilçe çevresindeki diğer belediyelerin partili başkanları, merkez ilçe kongresine, o merkez ilçenin yönetim kurulu üyeleri ile birlikte doğal delege olarak katılırlar. İlçe kongresi iki yılda bir yapılır. Tarihleri, genel kongre tarihi dikkate alınarak belirlenir. İlçe yönetim kurulu, ilçe başkanı ile birlikte beş asıl üç yedek üyeden oluşur. İlçe yönetim kurulu kendi arasından bir

sekreter, sayman seçer. İlçe olağanüstü kongresi, ilçe yönetim kurulu kararıyla veya bir önceki ilçe kongresi delegelerinin veya Parti'nin ilçe örgütü üyelerinin beşte birinin imzasıyla toplanır. İl yönetim kurulları; tüzük ve programa, merkez organları kararlarına ve il yönetim kurulu kararlarına uyarıya rağmen aykırı uygulamalarda bulunan ilçe yönetim kurullarını feshedebilir. Fesih yetkisi ilçe kongresinden önceki üç ay içinde kullanılamaz. Fesih durumunda, il yönetim kurulunca geçici yönetim kurulu atanır. Geçici yönetim kurulu otuz gün içinde olağanüstü ilçe kongresini toplar ve seçim yapılır.

26. **Belde örgütü** İl ve ilçe merkezleri dışında kalan beldelerde üç üyeden oluşan belde yönetimi kurulur. Belde yönetimi kendi arasından belde örgütü başkanını seçer. Belde örgütü yönetimi, beldeye kayıtlı üyeler arasından üst örgüt temsilcisinin gözetimi altında seçilir.
27. **Temel Örgüt** Tüzüğün 15. Maddesinde belirtilen parti organlarından olmamak üzere il ve ilçe örgütleri, Parti'nin halk kitlelerine önderlik etmesi için fabrikalarda, işyerlerinde, köylerde, mahallelerde, emekçi topluluklarının olduğu her yerde temel örgütler kurar. Temel örgütler, Parti'nin üretim alanları ve meslek esasına göre oluşturduğu örgütlerdir. Bu özellikleriyle Parti örgütlenmesinin temelidir ve Parti'nin emekçilere önderlik etmesinin başlıca örgütsel aracıdır. Yönetici organ üyeleri de dahil olmak üzere bütün üye ve aday üyeler, bir temel örgüt içinde çalışır. Temel örgüt en az üç üyeden oluşur. Çalışma alanlarında sayıları üçten az olan Parti üyeleri, çevre ve iş yakınlıklarına göre, geçici temel örgütlerde birleştirilirler. Geçici temel örgüt, bulunduğu alanda temel örgüt kurma görevini üstlenir. Aday üyeler, seçme ve seçilme hakları olmaksızın, temel örgütler içinde yer alır. Bütün aday üyelere Parti görevi verilir. Her temel örgütte başkan, sayman, yayın-dağıtım ve eğitim görevlileri bulunur. Diğer görevler ihtiyaca göre belirlenir. Temel örgüt en geç ayda bir kez toplanır. Temel örgütlerin işleyişi, temel örgüt içtüzüğü ile belirlenir.
28. **Meclislerde Parti Grupları** Sosyalist Cumhuriyet Partisi üyesi TBMM, belediye meclisleri ve il genel meclisleri üyeleri, bulundukları meclislerde Parti grupları kurarlar. Sosyalist Cumhuriyet Partisi üyesi milletvekilleri ve yerel meclis üyeleri, Partili ve Partisiz yurttaşları çağırarak en az üç ayda bir toplantılar düzenler ve halkın isteklerini ve eğilimlerini belirler.
29. **Yeni Örgütlerin Kurulması** Yeni örgüt kurulacak il ve ilçelerde kurucu yönetim kurulu üyeleri, bir üst organ tarafından atanır. Kurucu yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından başkanını seçer. Yönetim kurullarının çekilmesi halinde de bu madde uygulanır.
30. **Kollar, Yurtdışı Temsilcilikleri, Yan Kuruluşlar, Büro, Komisyon ve Komiteler** Parti, Gençlik Kolu, Kadın Kolu, Kültür ve Sanat Kolu, Bilim Kolu ile uygun göreceği yan kuruluş ve kolları kurar ve yabancı ülkelerin başkentleri ile Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluklarının bulunduğu şehirlerden gerekli gördüklerinde yurtdışı temsilcilikleri açar. Bu kol, yan

kuruluş ve yurtdışı temsilciliklerinin işleyişleri Merkez Karar Kurulu'na hazırlanan özel tüzükleri tarafından belirlenir. Parti'nin bütün yönetici organları kendilerine bağlı bürolar, komisyonlar, komiteler, temel örgütler, çalışma grupları ve denetim kurulları kurmaya yetkilidir. Parti il ve ilçe örgütleri, Parti'nin fikirlerini yaymak, çeşitli konularda halkı bilgilendirmek, 1 Mayıs ile, işçi sınıfı ve emekçi halk için anlamlı diğer günleri kutlamak için her türlü kapalı salon ve açık hava toplantıları ile konferans, panel, miting ve yürüyüşler düzenler, her türlü yayın çalışmasında bulunur.

- 31.**Kongre İlanı** Parti kongreleri için gazete ilanı zorunluluğu yoktur. Genel Kongre için Merkez Karar Kurulu kararı, il ve ilçe kongreleri için il ve ilçe yönetim kurulları kararı ile birinci ve ikinci toplantı arasındaki süre bir güne kadar kısaltılabilir.
- 32.**Görevin Boşalması** İstifa, görevden alma veya başka bir nedenle il başkanlığı veya ilçe başkanlığı boşaldığında, il ve ilçe yönetim kurulları kendi üyeleri arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla başkan seçer. Merkez Karar Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu, il, ilçe veya belde yönetim kurulu ve il disiplin kurulu üyeliği, herhangi bir nedenle boşaldığında, aldıkları oy sıralamasına göre yedek üyeler, asil üyeliğe geçerler. Bu işlemin gerçekleştirilmesinde organlarda işçi-emekçi çoğunluğunun korunması ilkesi gözetilir.
- 33.**Seçimlerin Ortak Kuralları** Parti'nin Merkez Karar Kurulu, Başkanlık Kurulu, il ve ilçe örgütleri seçimleriyle, il ve Genel Kongre delegelerinin seçimleri gizli oy, açık ve aralıksız ayırım ve sayım ilkesine göre yapılır. Kongrelerde yapılan seçimler için hazırlanacak oy pusulalarında her organın adayları diğer organ adaylarından ayrı olarak gösterilir. Organlar ve üst kongreye seçilecek delege adayları, uygunsa aynı oy pusulasına, değilse ya da gerekiyorsa ayrı oy pusulalarına yazılır. Aday listelerinde asıl ve yedek ayırımı yapılmaz. Aday sayısı, seçilmesi gerekli asıl ve yedek üye sayısı toplamından az olamaz. Seçilecek üyelerin çoğunluğunun işçi-emekçi olması gözetilir.
- 34.**Seçimlere Katılacak Parti Adaylarının Belirlenmesi** Milletvekili, il genel meclisi, belediye meclisi, belediye başkanı seçimlerindeki Parti adayları, ön seçimle veya yapılacak danışma toplantılarının eğilimleri esas alınarak merkez yoklamasıyla belirlenir. Parti adaylarının hangi ilde, hangi yöntemle belirleneceğine Merkez Karar Kurulu karar verir. Sosyalist Cumhuriyet Partisi, seçimlerde Parti adına aday adayı veya aday olacaklardan herhangi bir ödenti almaz.
- 35.**Disiplin Kurulları** Parti tüzük ve programına ve organ kararlarına aykırı davrananlar hakkında disiplin cezaları uygulanır. Disiplin cezalarına karar vermeye yetkili organlar, disiplin kurullarıdır. Merkez Disiplin Kurulu Genel Kongre'ce gizli oyla seçilen yedi asıl, üç yedek üyeden oluşur. İl disiplin kurulu il kongrelerinde gizli oyla seçilen üç asıl, üç yedek üyeden

oluşur. TBMM Grup Disiplin Kurulu, TBMM Grup Genel Kurulu'na gizli oyla seçilen yedi asıl, üç yedek üyeden oluşur.

36. Disiplin Cezaları Parti Tüzük ve Programı'na aykırı davrananlar, eylemlerinin ağırlığına göre cezalandırılır. Disiplin cezaları; uyarı, kınama, görevden alma, geçici çıkarma ve kesin çıkarmadır. Parti'nin bütün kademe ve örgütleri kendilerine bağlı üyelerine uyarıda bulunabilirler. Bu uyarı disiplin cezası değildir. Geçici çıkarma cezası verilenler, cezayı veren disiplin kurulunun belirleyeceği en az bir, en çok iki yıllık sınama süresi içinde yöneticilik yapamazlar. Seçilme ve seçme haklarını kullanamazlar. Sınama süreci sonunda ilgili disiplin kurulu, üyenin bağlı olduğu Parti örgütünün raporunu değerlendirerek üye hakkında karara varır. Sürenin sonunda hakkında bir karar verilmeyen üye otomatik olarak Parti üyeliğini kazanır. Parti görevlerini yerine getirmeyen ve disipline uymayan üyelere uyarı cezası verilir. Disiplinsizliği sürdürenler kınama cezasına çarptırılır. Parti örgütlerinin çalışmasını engelleyenlere görevden alma cezası uygulanır. Parti Tüzük ve Programı'na, organ kararlarına aykırı davranışta ısrar edenlere geçici çıkarma cezası verilir. Kesin çıkarma cezası, Parti Tüzük ve Programı'nı temelden reddedenlere, hizip kuranlara ve Parti disiplinini çiğnemekte ısrar edenlere verilir.

37. Disiplin İşlemleri Üyeyi ilgili disiplin kuruluna sevk etme yetkisi, üyenin bağlı olduğu il ve ilçe yönetim kuruluna aittir. Disiplin kurulları kendilerine sevk edilen üyeler hakkında, savunma ve delillerin toplanmasından sonra, en geç iki ay içinde karar vermek zorundadırlar. Disiplin kurulları, karar verilinceye kadar üye hakkında yönetim kurullarınca verilen tedbir kararını öncelikle ele alır. Merkez Karar Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyelerinin Merkez Disiplin Kurulu'na sevk kararı, başvurudan sonraki ilk toplantıda Merkez Karar Kurulu'nun tam sayısının üçte iki çoğunluğunca alınır. Merkez Karar Kurulu üyeliği, görevden alma cezasının kapsamı dışındadır. Merkez Disiplin Kurulu'nun kararlarına karşı Merkez Karar Kurulu veya Başkanlık Kurulu veya ilgili örgüt veya ilgili üye, gözden geçirme talebinde bulunabilir. Bu talep üzerine verilen karar kesindir. İl ve ilçe yönetim kurulları üyelerini disiplin kurullarına sevk etme yetkisi, bir üst organa aittir. Üyelerin üçte biri de bir üyeyi disiplin kuruluna sevkini talep edebilir. Disiplin kurulu başkanlığının yazılı çağrısı üzerine disiplin kuruluna sevk edilen üye, çağrının bildirim tarihinden itibaren on beş gün içinde sözlü ya da yazılı olarak savunma yapar. Sözlü savunma tutanağa bağlanır ve birlikte imzalanır. Bu sürede savunma yapmayanlar, bu haklarını kullanmaktan vazgeçmiş sayılırlar. Zorunlu durumlarda disiplin kurulları on beş günlük ek süre verebilirler. Disiplin kurulları, üye tam sayısının çoğunluğu ile karar verir. Ancak, Parti'den çıkarma cezaları için üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun kararı gerekir. İl disiplin kurulu kararlarına karşı il yönetim kurulu ve ilgili üye, bir ay içinde Merkez Disiplin Kuruluna itiraz edebilir. İl disiplin kurulları, il ve ilçe örgütlerinin

disipline ilişkin başvuruları konusunda gecikmeyi haklı kılan bir gerekçe gösterilmeksizin 2 ay içinde bir karar vermemiş olması halinde, ilgili örgütler bir yazı ile Merkez Disiplin Kurulu'na başvurur. Bu durumda Merkez Disiplin Kurulu, ilgili il disiplin kurulunu yazılı olarak uyarır ve bir aylık süre verir. Bu durumda da sonuç alınmaması halinde soruşturma dosyasını isteyerek esastan inceler ve karara varır. İl ve TBMM disiplin kurullarınca verilen çıkarma ve geçici çıkarma cezaları, Merkez Disiplin Kurulu'nun onayı ile kesinleşir. Onaylanmaması halinde, ilgili disiplin kurulu konuyu yeniden ele alır. Ancak bu kez reddedilen cezayı veremez. Daha önce Parti'den çıkarılmış bir üyenin Parti'ye üye yazılması, ancak Başkanlık Kurulu'nun onayı ile olur. Kesinleşen disiplin cezalarını kaldırma yetkisi Genel Kongre'nindir. Disiplin kovuşturmasına başlanması, savunma, disiplin kurullarının görev bölümü, toplanma ve çalışma yöntemleri ve öteki işlemler disiplin yönetmeliği ile düzenlenir.

38. Parti'nin Gelirleri Parti'nin gelirleri Siyasi Partiler Yasası'ndaki hükümler çerçevesinde elde edilir. Parti'nin bütçeleri, bilançoları, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarının nasıl düzenleneceği, yapılacak hesap yönetmeliğinde gösterilir. Parti'nin her kademedeki mali hesapları, bütün üyelerin denetimine açıktır.